

Quick scan ecologie

Concorde te Utrecht

26 mei 2020

Samenvatting

Voor de planlocatie op de hoek van Eendrachtswaai en Vliegend Hertlaan te Utrecht worden plannen voorbereid. Binnen de planlocatie staat een kantoorpand. Het voornemen is om het kantoorpand te slopen, zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van appartementen.

Onderzocht is of er effect op beschermde natuurwaarden kan ontstaan.

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 21 april 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen kan worden uitgesloten. Het pand beschikt niet over geschikte mogelijkheden voor deze soorten om zich op te houden. Afdoend onderzoek naar deze soorten is niet nodig. Tevens is er geen nest (meer) aangetroffen van de slechtvalk. Tijdens de quick scan zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een slechtvalk.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Een berekening van de depositie van stikstof is noodzakelijk, gezien de aard van de werkzaamheden.

Inhoud

- 2 - Inleiding
- 3 - Beschrijving gebied
- 4 - Waarnemingen
- 7 - Analyse
- 9 - Advies & Bronnen

Colofon

Opdrachtgever	De Concorde Holding B.V.
Projectnummer	20.180
Datum	26 mei 2020
Auteur	
Gecontroleerd	
Status	definitief

Els & Linde B.V.
Spechtstraat 59
1223 NX Hilversum

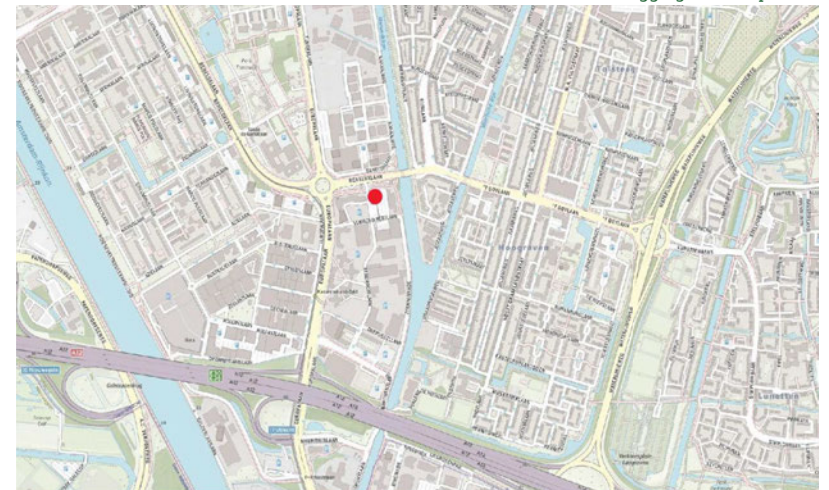
Inleiding

Voor de planlocatie op de hoek van Eendrachtswaai en Vliegend Hertlaan te Utrecht worden plannen voorbereid. Binnen de planlocatie staat een kantoorpand. Het voornemen is om het kantoorpand te slopen, zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van appartementen.

Voor de ruimtelijke plannen wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 21 april 2020 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

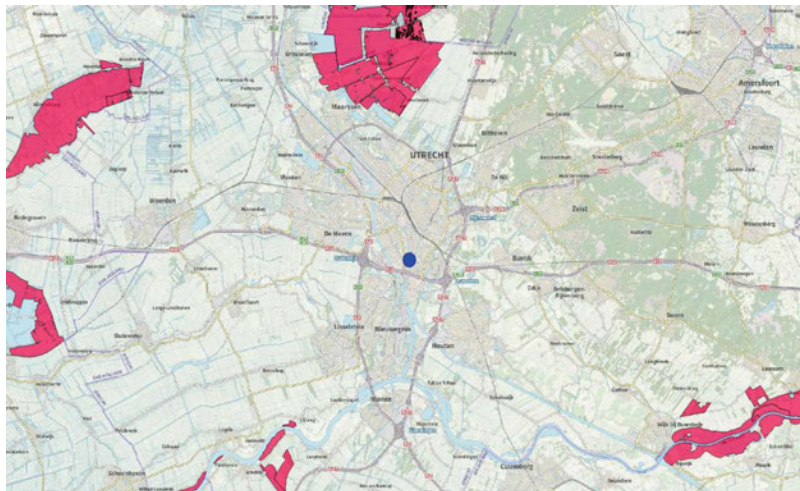
Ligging van het perceel

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

Ligging van de planlocatie ten opzichte van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland.

Ligging van de planlocatie ten opzichte van Natura 2000-gebieden.

Het kantoorpand staat op de hoek van de Eendrachtsslaan en de Vliegend Hertlaan in de Merwedezone te Utrecht. Aan de noordkant van het perceel ligt de Beneluxlaan, aan de oostkant staat een pand, gelegen naast het Merwedekanaal. Het terrein rondom het kantoorpand fungeert grotendeels als parkeerplaats. Langs de parkeerplaats en langs de noordzijde van het kantoorpand, staan enkele aangeplante bomen.

Vanaf de planlocatie gemeten ligt het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen op ruim 8 Km ten noorden van de planlocatie. De dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn als Natuurnetwerk Nederland (NNN) liggen op ruim 2.5 Km ten oosten van de planlocatie.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Omdat er sprake is van sloop en nieuwbouw, is een wijziging in de emissie mogelijk. Een berekening van de depositie is noodzakelijk. Vanwege de aard van de werkzaamheden, kan een effect van andere oorzaken, zoals geluid, licht of grondwaterstromen, op voorhand eveneens niet worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland. Het Natuurnetwerk Nederland wordt via de ruimtelijke verordening beschermd.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quick scan ecologie. Voor zo'n onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quick scan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quick scan bestaat uit de volgende activiteiten:

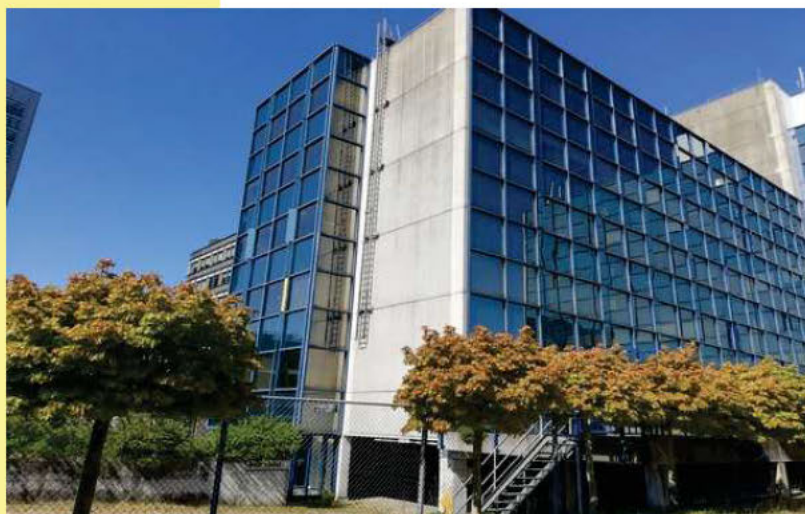
- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locatie wordt beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 21 april 2020 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocatie. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentiële voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocatie. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocatie sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quick scan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Tijdens het veldbezoek van 21 april 2020 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek betrof zonnig, droog weer met een temperatuur van 16 °C en windkracht 5 Bft. Er was geen sprake van bewolking.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. Van gierzwaluwen (*Apus apus*) zijn enkele waarnemingen gemeld ter hoogte van het Merwedekanaal ten zuidoosten van de planlocatie. Ook een enkele waarneming is gemeld van vleermuizen ter hoogte van Europaplein, ten noorden van de planlocatie. Er zijn geen waargenomen huismussen (*Passer domesticus*) gemeld nabij de planlocatie (waarneming.nl, quickscanhulp.nl).

Op de natuurwaardekaart van Utrecht zijn voor het perceel zelf geen beschermde of bijzondere soorten vermeld. Ten noorden van het perceel wordt de laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) en de egel (*Erinaceus europaeus*) gemeld. Langs de oever van het kanaal wordt de franjeamaniet (*Amanita strobiliformis*) aangetroffen, terwijl het kanaal zelf het biotoop van de bruine kikker (*Rana temporaria*) is.

Vegetatie en planten

Rondom de planlocatie zijn enkele algemene bomen en struiken te vinden, echter is de directe omgeving voornamelijk stedelijk. Aan de noordkant van de planlocatie is een groenstrook aangelegd. Een deel van de gevel is begroeid met Klimop (*Hedera helix*), net zoals de omheining van de planlocatie. Tijdens het oriënterend onderzoek zijn binnen de planlocatie geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Beschermde plantensoorten zijn binnen de planlocatie ook niet te verwachten.

Zoogdieren

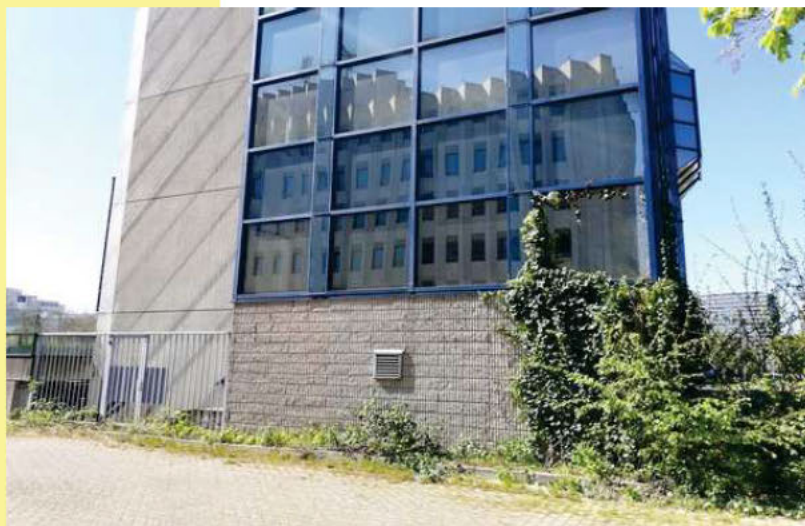
Juridisch zwaarder beschermde soorten

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) komen – voor zover bekend – alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

De planlocatie betreft een kantoorpand met plat dak. Het pand is opgebouwd uit beton en glas. Er zijn geen openingen, kieren of stootvoegen waar vleermuizen zich kunnen ophouden. Tijdens de quick scan op 21 april 2020 zijn geen geschikte plekken gevonden waar vleermuizen het pand kunnen binnen dringen en vestigen. Binnen het perceel staan geen bomen met holten.

Potentiële vliegroutes en foeragegebieden

Het perceel valt binnen de bebouwde kom van Utrecht. De kans op een jachtgebied is aanwezig gezien de directe, groene omgeving van de planlocatie. Ook van potentiële

vliegroutes zijn mogelijk aanwezig. Het zijn geen essentiële onderdelen van het habitat, omdat er in de directe omgeving beter geschikte gebieden zijn,

Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet noodzakelijk.

Laag beschermde zoogdieren

Rondom de planlocatie is een kans op algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, zoals egel, spitsmuizen en muizen. De kans op aanwezigheid van de kleine marters is klein vanwege het ontbreken van geschikt habitat.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Het pand bevat geen geschikte mogelijkheden voor huismussen en gierzwaluwen om zich op te houden en te vestigen. Het pand beschikt niet over openingen voor vogels om in te vliegen. Er zijn geen sporen aangetroffen van huismussen of gierzwaluwen op de planlocatie. Ook is er geen nest (meer) aanwezig op de ladder, welke van een slechtvalk (*Falco peregrinus*) zou zijn geweest. Tijdens de quick scan zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een slechtvalk.

Algemene broedvogels

Gezien de omgeving is de kans op aanwezigheid van algemeen voorkomende broedvogels aanwezig. Op de planlocatie is er mogelijkheid voor algemeen voorkomende broedvogels om te nestelen in de (gevel)begroeiing en de bomen op en direct rond de planlocatie. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen voor en tijdens de werkzaamheden op de planlocatie.

Herpetofauna en vissen

Er is geen geschikt oppervlaktewater aanwezig voor watergebonden organismen in de directe omgeving van de planlocatie. Watergebonden organismen worden binnen de planlocatie niet verwacht.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocatie. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H05 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocatie binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogelleefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 21 april 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen kan worden uitgesloten. Het pand beschikt niet over geschikte mogelijkheden voor deze soorten om zich op te houden. Afdoend onderzoek naar gierzwaluwen, vleermuizen en huismussen is niet nodig. Tevens is er geen nest (meer) aangetroffen in de ladder, welke van een slechtvalk zou zijn geweest. Tijdens de quick scan zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een slechtvalk. Soorten van de Utrechtse lijst zijn niet aanwezig binnen het perceel. Geadviseerd wordt te bekijken of met eenvoudige maatregelen een bijdrage kan worden geleverd aan het behoud van de Utrechtse soorten of andere soorten van het stedelijk milieu.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied is kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf de werkgebieden kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten de werkgebieden te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten de werkerreinen in tact te worden gelaten.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is

het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Natura 2000

Het beschermde Natura 2000-gebied ligt op een afstand van ruim 8 Km ten noorden van de planlocatie. De werkzaamheden betreffen het slopen van het bestaande pand om nieuwbouw van appartementen te realiseren.

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden is nodig, gezien de aard van de werkzaamheden. Andere aantastingen van kwalificerende habitats of soorten in het Natura 2000-gebied door de werkzaamheden, kunnen eveneens niet worden uitgesloten.

Natuurnetwerk Nederland

De gebieden die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland liggen op ruim 2.5 Km van de planlocatie. Gelet op de afstand, aard en de omvang van het voor-nemen, kan er een effect verwacht worden.

H06 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Voor de planlocatie op de hoek van Eendrachtslaan en Vliegend Hertlaan te Utrecht worden plannen voorbereid. Het voornemen is om het kantoorpand te slopen, zodat er ruimte kan worden gemaakt voor nieuwbouw van appartementen. Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden.

Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 21 april 2020 beoordeeld of er beschermde planten- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Uit de resultaten van de quick scan ecologie van 21 april 2020 is gebleken dat de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen kan worden uitgesloten. Het pand beschikt niet over geschikte mogelijkheden voor deze soorten om zich op te houden. Afdoend onderzoek naar gierzwaluwen, vleermuizen en huismussen is niet nodig. Tevens is er geen nest (meer) aangetroffen in de ladder, welke van een slechtvalk zou zijn geweest. Tijdens de quick scan zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een slechtvalk. Er zijn geen aanwijzingen dat soorten van de Utrechtse lijst voorkomen binnen het perceel.

Op de planlocatie is er mogelijkheid voor algemeen voorkomende broedvogels om te nestelen in de (gevel)begroeiing en de bomen op en rond de planlocatie. Er moet rekening gehouden worden met het broedseizoen tijdens de werkzaamheden op de planlocatie.

Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland

De kans dat er een significante wijziging in de emissie is, is aanwezig. Een berekening van de depositie van stikstof is noodzakelijk, gezien de aard van de werkzaamheden. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn eveneens niet uit te sluiten.

- Anonymus (2018). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12
- Anonymus (2018). Kennisdocument Gierzwaluw. BIJ12
- Anonymus (2018). Kennisdocument Huismus. BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Hustings, M.F.H., Kwak, R.G.M., Opdam, P.F.M., Reijnen, M.J.S.M., (1985). Vogelinventarisatie. Achtergronden, Richtlijnen en Verslaglegging. Natuur beheer in Nederland Deel 3
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- waarneming.nl
- quickscanhulp.nl (bevat waarnemingen uit de NDFF)
- vogelbescherming.nl
- <https://gemu.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ef9cf20c02654d3b97d116910455e33b>